

УДК 796.062/004.772.773.3

Кокарева С.М.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ПРЕДМЕТУ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ЗВО ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ

В системі сучасної освіти постійно удосконалюються виробничі, інформаційні, комунікаційні технології. ЗВО прагнуть підвищити свій рейтинг, бути конкурентоспроможними на ринку освітніх послуг. Пріоритетним напрямком їх діяльності стає створення цифрового освітнього простору. Інтернет-технології можуть бути використані як у якості підтримки традиційної очної освіти, так і організації онлайн освіти. Онлайн освіта характерна тим, що студент навчається повністю через Інтернет за допомогою комп'ютера та комп'ютерних технологій. Такий вид навчання, як правило, найбільш підходить для дорослих студентів, інвалідів та осіб з обмеженими можливостями здоров'я.

Мета дослідження - виявити особливості електронного навчання і перспективи його застосування в процесі викладання дисциплін (модулів) з фізичної культури і спорту.

Методи і організація дослідження. В ході дослідження було проведено аналіз і узагальнення спеціальної науково-методичної літератури, вивчені офіційні нормативно-правові документи. Застосовано метод педагогічного спостереження і проведено опитування серед студентської молоді на тему «Чи використовуєте Ви електронні освітні ресурси (ЕОР), наявні в електронній бібліотечній системі вашого ЗВО, в процесі фізичного виховання?». З метою з'ясування думки студентської молоді НУ «Запорізька політехніка» з приводу використання електронних освітніх ресурсів в процесі фізичного виховання в ЗВО було проведено онлайн-анкетування за допомогою безкоштовного Інтернет-ресурсу www.surveymonkey.com. Безкоштовна версія онлайн-анкети дозволяє дізнатися результати ста респондентів. На питання «Чи використовуєте Ви електронні освітні ресурси, наявні в електронній бібліотечній системі вашого ЗВО, в процесі фізичного виховання?» 80% респондентів відповіли негативно.

Організація нової моделі навчання із застосуванням комп'ютерних технологій висуває підвищені вимоги до викладачів і студентів. Важливе

значення має бажання викладача досягти нові підходи до навчання, зрозуміти пізнавальні потреби студентів. Можливості мережевого навчання дозволяють забезпечити нову якість професійного та особистісного розвитку. Однак, використовувати всі переваги такого виду навчання можливе за умови володіння як викладачами, так і студентами навичками роботи з комп'ютером: Excel, Word, Power Point, Paint, робота з Інтернетом (Internet Explorer, Google, Mozilla Firefox), електронною поштою (Outlook Express, Gmail). Важливий елемент електронного навчання - контент (зміст). Це складова, без якої навчання неможливо. Під ЕОР розуміються навчальні матеріали, для відтворення яких використовуються електронні пристрої. Матеріал демонструється на екрані комп'ютера, а не на паперовому носії. Крім надання інформації, ЕОР припускають завдання для самостійного і групового виконання, оцінку успішності. Не секрет, що мультимедійні форми подачі інформації, що поєднують тексти з відео і аудіоматеріалами здатні підвищити ефективність сприйняття і використання контенту. Але інтерактивність в першу чергу залежить від програмного забезпечення, яке використовується освітньою організацією. Такі розробки вимагають чимало часу, матеріальних витрат, спільної роботи викладача з колегами технічної підтримки - програмістами. Електронне навчання мінімізує або виключає живе спілкування. Безпосереднє спілкування викладача і студента, безумовно, залишається одним їх найбільш ефективним і важливим складовим процесу навчання. Сучасні комп'ютерні технології дозволяють налагодити спілкування між студентом і викладачем. Існують наступні інструменти спілкування: чат, оголошення, форум, e-mail, відеоконференції, телеграм-канал. Електронні технології стрімко входять в наше життя. Впровадження їх в навчання не обійшло стороною і фізкультурну освіту. Використання електронних технологій, з одного боку, підвищує ефективність навчального процесу, з іншого - суттєво збільшує навантаження викладача фізвиховання, так як потрібно багато часу як для розробки ефективного контенту, так і для безпосереднього онлайн навчання студентів. Даний факт є однією з причин скептичного ставлення викладачів до електронного навчання і недостатню активність в питаннях створення ЕОР. Однак, розробка та впровадження в процес фізичного виховання цікавих мультимедійних ЕОР допоможе підвищити мотивацію і інтерес студентів до навчальних і самостійних занять фізичними вправами або спортом. Порушуючи тему застосування цифрових технологій в навчальному процесі фізичного виховання, треба сказати, що воно може здійснюватися в різних напрямках, наприклад,

- створення ЕОР на основі навчальних посібників;

- демонстрація на моніторах в вестибюлях університету, створених кафедрою, відеороликів комплексів вправ фізкультурної паузи для студентів і співробітників, змагань з різних спортивних напрямків;

- створення і впровадження в навчальний процес відео комплексів вправ за програмами додаткової освіти «Пілатес», «Аеробіка» та інших;

- створення і впровадження у навчальний процес відео комплексів спеціальних вправ з урахуванням основного захворювання для студентів з ослабленим здоров'ям (спеціальна медична група).

Результати дослідження. Застосування комп'ютерних технологій в освіті виявило ряд переваг і недоліків. До найбільш поширених переваг можна віднести наступні: доступність викладача для студента, немає необхідності «ловити» викладача в університеті, можна зв'язатися по електронній пошті або в чаті; навчання можливо в незалежності від часу і місця; індивідуальний контроль за навчанням. Викладач контролює процес навчання, оцінює роботу студентів, спрямовує, робить зауваження, як показала практика, студенту важливо емоційно підтримує ставлення, співчуття, заохочення, можливість організації активної пізнавальної діяльності студентів. Студенти мають можливість вивчати навчальні матеріали, переглядати рекомендовані інтернет-ресурси, роботи інших студентів, зростає роль самостійної роботи студентів з вивчення дисципліни. Фахівці відзначають, що при грамотному забезпеченні слухачів навчальним матеріалом, самостійна робота студентів становить більшу частину всього навантаження, своєчасна актуалізація контенту. Проблеми інформаційних технологій в навчанні:

- необхідність спеціальної комп'ютерної підготовки викладачів і всіх учасників навчального процесу;

- створення робочої групи, яка складається із зацікавлених компетентних викладачів і програмістів для розробки сучасних ЕОР;

- фінансові витрати освітньої організації;

- необхідність оснащення університету сучасними комп'ютерами;

- студентам необхідно мати доступ до стійкого Інтернету, web-камери, потрібні програми на своєму комп'ютері або мобільному пристрої;

- дефіцит «живого» спілкування студента і викладача;

- потрібно багато зусиль і часу від викладача для створення і впровадження в навчальний процес електронного контенту.

Висновки. Електронне навчання швидше за все займе гідне місце в системі вищої освіти в Україні. Поєднання традиційних засобів навчання (лекції, практичні заняття, особистий приклад викладача) і інноваційних, зокрема, електронних - оптимальний спосіб підвищення якості освіти.

Електронні освітні ресурси з дисциплін (модулів) з фізичної культури і спорту повинні озброювати студентів фізкультурними знаннями, формувати гармонійну особистість і, найважливіше завдання, спонукати до здорового способу життя, до рухової активності.